

Beoordelingskader Grootschalige opwekking duurzame energie

Team Milieu gemeente Dalfsen
November 2018

INLEIDING.....	3
ZON OP MAAVELD	4
WINDENERGIE	5
BIOMASSA.....	7
SAMENVATTEND	9
BIJLAGE 1 BEOORDELINGSKADER ZON OP MAAVELD (VASTGESTELD 26 JUNI 2017).....	13

Inleiding

De gemeente Dalfsen heeft in de Kadernota duurzaamheid 2017-2025 en in het verlengde daarvan in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2018-2020 de ambitie neergelegd om een duurzaam leefbare gemeente te zijn. Deze ambitie is vertaald naar twee hoofdstromen: een energiegerichte- en een meer algemene lijn. De ambitie is om te zorgen voor een energetische balans. Daarnaast wil Dalfsen koplopergemeente zijn op het gebied van duurzaamheid. Dalfsen streeft naar energieneutraliteit. Hiervoor wil Dalfsen, naast het besparen van energie, zoveel mogelijk overschakelen op lokale duurzame energie.. Een van de verbeter-doelen waarmee de ambitie ingevuld gaat worden is dan ook 'meer duurzame energie'. De gemeenteraad heeft de ambities en doelen nogmaals kracht bijgezet in de Raadsagenda 2018-2022: 'Kleurrijke kubus' en het coalitiedocument 'Dichtbij-DALFSEN-Dichtbij'. Ook het feit dat de raad om een herijking vraagt van het duurzaamheidsbeleid duidt op een stevige ambitie.

De gemeenteraad is enorm betrokken bij het thema duurzaamheid en in het bijzonder bij regelgeving met betrekking tot de opwek van duurzame energie. Tijdens de behandeling van de Programmabegroting 2018-2021 op 9 november 2017 is namens alle fracties een motie ingediend om in 2018 een beoordelingskader voor te leggen aan de gemeenteraad over grootschalige opwek van duurzame energie. Dit thema was ook als project opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2018. Ook in het coalitiedocument staat dat het van belang is om duidelijke kaders te hebben voor hernieuwbare en duurzame energiebronnen. Zo'n beoordelingskader is van belang omdat installaties voor grootschalige opwek van duurzame energie impact hebben op de omgeving, op de economie en op de samenleving als geheel. Het opwekken van duurzame energie is veelal fysiek zichtbaar in het landschap.

Dit beoordelingskader gaat over de grootschalige opwek van duurzame energie. Met 'grootschalige opwek' wordt bedoeld: een grotere mate van opwek van duurzame energie dan voor eigen gebruik benodigd is. De meest voorkomende vormen van grootschalige opwek zijn op dit moment windenergie, zonne-energie en de opwek van energie via biomassa.

Het doel van dit beoordelingskader is te komen tot een afwegingskader op basis waarvan verzoeken tot plaatsing van installaties voor grootschalige opwek van duurzame energie kunnen worden beoordeeld.

Specifiek voor de opwek van zonne-energie door middel van zonneparken is op 26 juni 2017 al een beoordelingskader vastgesteld door de gemeenteraad, het 'Beoordelingskader (grote) zonneparken op maaiveld in Dalfsen'. Om tot een afwegingskader te komen voor een breder palet aan duurzame energiebronnen is het kader voor zonneparken als basis gebruikt. Het kader voor zon staat in bijlage 1 van dit stuk.

Zon op maaiveld

Zonne-energie kan gemakkelijk op daken worden opgewekt. Zowel in provinciaal als in gemeentelijk beleid begint het hiermee. De opgave voor het opwekken van duurzame energie is echter groot. Daarom worden aanvullend ook zonneparken op maaiveld toegestaan.

Voor een zonnepark op maaiveld is aanpassing of afwijking van het bestemmingsplan nodig. Dit is een bevoegdheid van de gemeente. Om deze rol goed te kunnen invullen, zijn door de Dalfser gemeenteraad in juni 2017 beoordelingscriteria vastgesteld.

Op *gebiedsniveau* zijn de kansrijke gebieden uit de gemeentelijke structuurvisie Buitengebied voor grootschalige zonneparken leidend in de vastgestelde beoordelingscriteria. De *werkwijze voor de afweging* is gebaseerd op de Handreiking Kwaliteitsimpuls zonneparken van de provincie (regeling voor zonnevelden, Omgevingsverordening).

Vanuit deze regeling voor zonnevelden in de Omgevingsverordening gelden, ook in Dalfsen, de volgende voorwaarden:

- Zonnevelden alleen toestaan als tijdelijk (mede)gebruik van de gronden
- Aantoonbare maatschappelijke meerwaarde
- Aantoonbare compensatie van de ruimtelijke kwaliteit

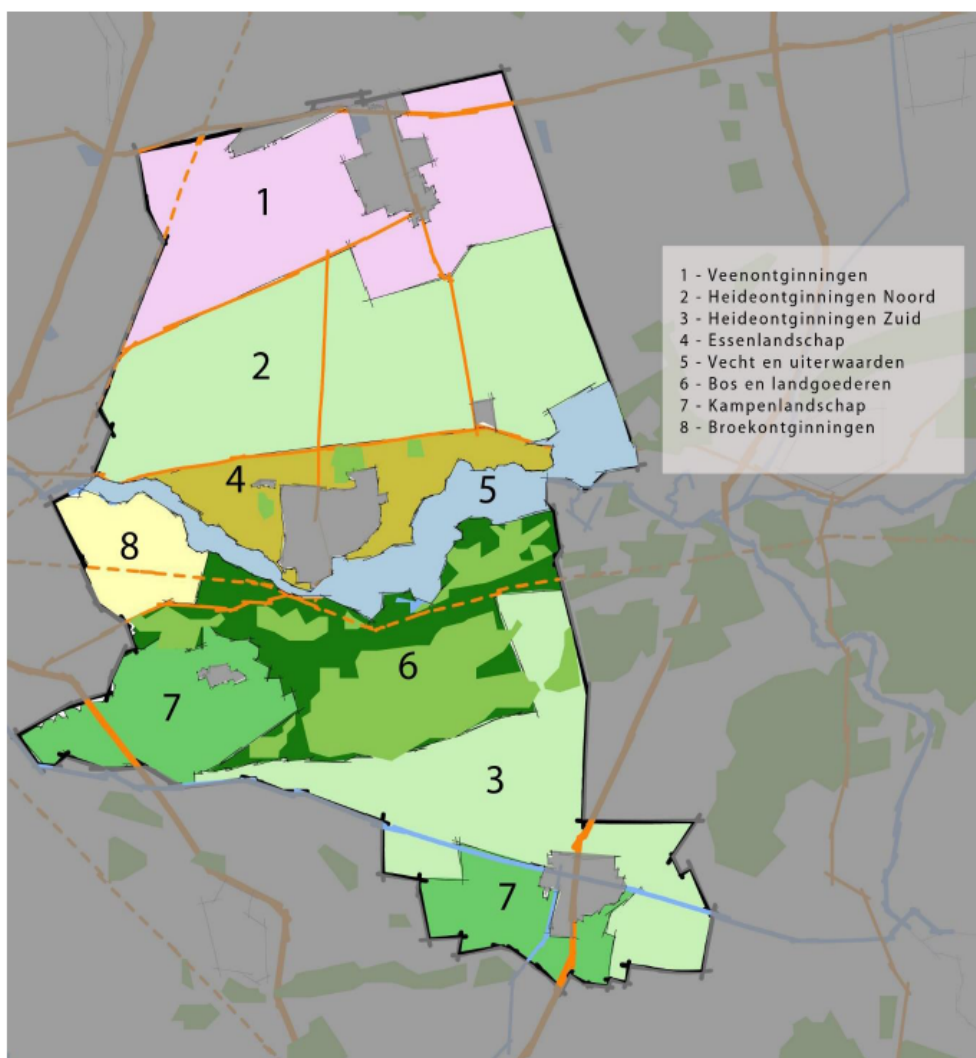
In de vertaling naar de ruimtelijke onderbouwing in gemeentelijke bestemmingsplannen moet aan deze voorwaarden zijn voldaan.

In bijlage 1 staat het Dalfser beoordelingskader voor zon op maaiveld.

Windenergie

De provincie heeft in samenwerking met de gemeenten kansrijke zoekgebieden aangewezen voor de grootschalige opwek van windenergie. Het gebied ten noorden van de Vecht, tussen Staphorst en Zwolle, is zo'n kansrijk zoekgebied. Windparken kunnen ook geplaatst worden op bedrijventerreinen die groter zijn dan 40 hectare en langs infrastructuur, mits de parken in het landschap passen volgens de gebiedskenmerken, met een goed landschappelijk ontwerp. Gebieden die uitgesloten zijn voor de grootschalige opwek van windenergie liggen binnen het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur), binnen de Nationale Parken of binnen de Nationale Landschappen. De kaart 'Kansrijke gebieden grootschalige zonneparken', gebaseerd op de kaart 'Deelgebieden' vanuit de Dalfser Structuurvisie Buitengebied, laat zien dat gebied 1 'Het veenontginningslandschap' geschikt is voor windenergie. In gebied 2 'Het (jonge) heideontginningslandschap (noord)' is geen ruimte voor nieuwe windturbines. De overige gebieden zijn geen kansrijke zoekgebieden. De gemeente acht ze om onder meer landschappelijke redenen niet geschikt voor grootschalige opwek van windenergie.

Structuurvisie: Kansrijke gebieden grootschalige zonneparken Dalfsen

Figuur 1: Kaart 'Kansrijke gebieden grootschalige zonneparken' vanuit Beoordelingscriteria zonneparken op maaiveld (2017)

De gebieden vanuit de kaart 'Kansrijke gebieden grootschalige zonneparken' kunnen, aangevuld met de kansrijke gebieden voor de grootschalige opwek van windenergie, als volgt omschreven worden:

1. Het veenontginningslandschap: Mogelijk ruimte voor zonne- en windparken.

2. Het (jonge) heideontginningenlandschap (noord): Ruimte voor grootschalige zonneparken. Geen ruimte voor nieuwe windturbines.
3. Het (jonge) heideontginningenlandschap (zuid): Ruimte voor grootschalige zonneparken. Geen ruimte voor grootschalige windparken. Kleinschalige vormen van energiewinning zal de gemeente op hun merites beoordelen met het Dalfser duurzaamheidsprogramma in het achterhoofd.
4. Het essenlandschap: Opwek van zonne-energie is niet uitgesloten, wel is behoud van het kleinschalige historische landschap leidend voor ontwikkelingen in dit deelgebied. Het landschap leent zich niet voor energiewinning via windturbines.
5. De Vecht en uiterwaarden: Geen ruimte voor grootschalige opwek van zonne-energie.
6. Het bos- en landgoederenlandschap: Opwek van zonne-energie is niet uitgesloten, wel is behoud van het monumentale landschap en de beleving daarvan leidend voor ontwikkelingen in dit deelgebied. Op voorhand is het winnen van grootschalige windenergie ongeschikt voor dit deelgebied.
7. Het kampenlandschap: Opwek van zonne-energie is niet uitgesloten, wel is behoud van het gevarieerde landschap leidend voor ontwikkelingen in dit deelgebied. Energiewinning via windturbines past niet in het landschap.
8. Het broekontginningenlandschap: Mogelijk ruimte voor grootschalige zonneparken, mits de historische landschapsstructuur behouden wordt. Het gebied wordt ongeschikt geacht voor windenergie, omdat aansluiting bij de bestaande opstellingen in het landschap belangrijk is.

De grootschalige opwekking van windenergie is op dit moment maatwerk tussen de initiatiefnemer en de omgeving. De afspraken die de ontwikkelaar maakt met de omgeving, onder meer op het gebied van het betrekken van inwoners, zijn niet vrijblijvend, maar worden vastgelegd in een ontwikkelingsovereenkomst. Dit gebeurt overigens ook bij zonneparken op maaiveld.

Biomassa

De omschrijving van de kansen voor grootschalige zonne- en windparken in de deelgebieden kan ook aangevuld worden met mogelijkheden tot opwek van energie door middel van biomassa. De Structuurvisie Buitengebied voorziet ook hierin:

1. Het veenontginningenlandschap: Mogelijk ruimte voor zonne- en windparken. Er kan ook worden ingezet op biomassa.
2. Het (jonge) heideontginningenlandschap (noord): Ruimte voor grootschalige zonneparken. Geen ruimte voor nieuwe windturbines. In dit gebied is ruimte voor biomassa-toepassingen passend bij de moderne landbouw.
3. Het (jonge) heideontginningenlandschap (zuid): Ruimte voor grootschalige zonneparken. Geen ruimte voor grootschalige windparken. Kleinschalige vormen van energiewinning (ook biomassa) zal de gemeente op hun merites beoordelen met het Dalfser duurzaamheidsprogramma in het achterhoofd.
4. Het essenlandschap: Opwek van zonne-energie is niet uitgesloten, wel is behoud van het kleinschalige historische landschap leidend voor ontwikkelingen in dit deelgebied. Het landschap leent zich niet voor energiewinning via windturbines. In het kwetsbare essenlandschap kunnen biomassatoepassingen slechts beperkt worden ingepast.
5. De Vecht en uiterwaarden: Geen ruimte voor grootschalige opwek van zonne-energie en geen mogelijkheden voor biomassatoepassingen.
6. Het bos- en landgoederenlandschap: Opwek van zonne-energie is niet uitgesloten, wel is behoud van het monumentale landschap en de beleving daarvan leidend voor ontwikkelingen in dit deelgebied. Op voorhand is het winnen van grootschalige windenergie ongeschikt voor dit deelgebied. De gemeente ziet kansen voor de winning van energie uit biomassa door het aanplanten en op gezette tijden rooien van houtwallen en –singels. Er zijn dus mogelijkheden voor kleinschalige biomassatoepassingen met de nadruk op de teelt en winning van houtige gewassen in landschapselementen. Aan bestaande agrarische bedrijven zal de mogelijkheid worden geboden om op het eigen bedrijf biomassatoepassingen te realiseren.
7. Het kampenlandschap: Opwek van zonne-energie is niet uitgesloten, wel is behoud van het gevarieerde landschap leidend voor ontwikkelingen in dit deelgebied. Energiewinning via windturbines past niet in het landschap. Kleinschalige biomassatoepassingen zijn mogelijk.
8. Het broekontginningenlandschap: Mogelijk ruimte voor grootschalige zonneparken, mits de historische landschapsstructuur behouden wordt. Het gebied wordt ongeschikt geacht voor windenergie, omdat aansluiting bij de bestaande opstellingen in het landschap belangrijk is. Er kan ook worden ingezet op biomassa.

Om de ontwikkelingsrichtingen vanuit de Structuurvisie Buitengebied vorm te kunnen geven, heeft de gemeente ontwikkelingscriteria opgesteld. Deze criteria geven op hun beurt richting aan de keuzes die voor het bestemmingsplan Buitengebied worden gemaakt voor de verschillende functies. Op het gebied van biomassatoepassingen zijn de ontwikkelingsrichting en –criteria op drie manieren doorvertaald in het bestemmingsplan.

1. In het veenontginningenlandschap, het (jonge) heideontginningenlandschap (noord) en het broekontginningenlandschap (de deelgebieden 1, 2 en 8) is in het bestemmingsplan een regeling opgenomen die de bouw van mestvergistingsinstallaties mogelijk maakt bij bestaande agrarische bedrijven, mits aan voorwaarden wordt voldaan op het vlak van maatvoering en bereikbaarheid.
2. In het (jonge) heideontginningenlandschap (zuid), het essenlandschap, het bos- en landgoederenlandschap en het kampenlandschap (de deelgebieden 3, 4, 6 en 7) worden

kleinschalige biomassatoepassingen als onderdeel van de landbouwsector passend geacht. Middels een afwijkingsregeling in het bestemmingsplan Buitengebied wordt dit gestuurd en getoetst. Voorwaarden hierbij zijn een schaal passen bij het aanvragende bedrijf en eisen op het vlak van maatvoering en bereikbaarheid.

3. In het gebied van de Vecht en de uiterwaarden (deelgebied 5) van de rivier worden biomassatoepassingen niet passend geacht. In het bestemmingsplan wordt dit dan ook niet mogelijk gemaakt.

In de deelgebieden 3, 4, 6 en 7, waar kleinschalige biomassatoepassingen passend worden geacht, wordt het gebruik van de gronden ten behoeve van de (co-)vergisting van bedrijfseigen mest met een verwerkingscapaciteit van meer dan 80 ton per dag als strijdig met de bestemming gezien. Het college kan bij een omgevingsvergunning echter afwijken van deze bepaling ten behoeve van de realisatie van een biomassavergistingsinstallatie met een verwerkingscapaciteit van meer dan 80 ton per dag, met inachtneming van het volgende:

1. aan de bevoegdheid tot afwijken wordt uitsluitend medewerking verleend indien sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf;
2. realisatie van de biomassavergistingsinstallatie dient plaats te vinden binnen het bestaande bouwperceel;
3. de gezamenlijke inhoud van de biomassavergistingssilo's bedraagt ten hoogste 3.000 m³;
4. de biomassavergisting dient milieuhygiënisch aanvaardbaar te zijn.

Bij de beoordeling van de afwijking moet de mate waarin de belangen van de gebruikers en/of eigenaren van de aangrenzende gronden en/of nabijgelegen agrarische bedrijven worden geschaad, de waarborging van de ruimtelijke uitstraling als agrarisch bedrijf en de landschappelijke inpassing worden meegenomen. Als de belangen onevenredig worden geschaad, vindt de afwijkingsbevoegdheid geen toepassing.

	Zon	Wind	Biomassa
1. Het veenontginningenlandschap	Ja	Ja	Ja
2. Het (jonge) heideontginningenlandschap (noord)	Ja	Nee	Ja
3. Het (jonge) heideontginningenlandschap (zuid)	Ja	Nee	Ja, mits
4. Het essenlandschap	Ja, mits	Nee	Ja, mits
5. De Vecht en uiterwaarden	Nee	Nee	Nee
6. Het bos- en landgoederenlandschap	Ja, mits	Nee	Ja, mits
7. Het kampenlandschap	Ja, mits	Nee	Ja, mits
8. Het broekontginningenlandschap	Ja, mits	Nee	Ja

Samenvattend

Met de aanvulling van biomassatoepassingen en windenergie op de kaart 'Kansrijke gebieden grootschalige zonneparken', allen vanuit de Structuurvisie Buitengebied, ontstaat onderstaande tabel. Deze tabel laat zien welke vorm van grootschalige opwek van duurzame energie op dit moment mogelijk is per deelgebied.

Tabel 1: Mogelijkheden grootschalige opwek duurzame energie per deelgebied

Vernieuwd afwegingskader

Het doel van het beoordelingskader voor grootschalige opwek van duurzame energie is goed af te kunnen wegen of en onder welke voorwaarden energieprojecten mogelijk zijn. Voor zonne-energie op maaiveld bestaat al een dergelijk kader. Dit 'Beoordelingskader (grote) zonneparken op maaiveld in Dalfsen' uit bijlage 1 geldt als basis voor het afwegingskader waarin ook wind en biomassa hun plek hebben.

In het bestaande kader voor zonneparken staan specifiek Dalfser voorwaarden. Zo is het via een amendement aangevuld met een maximum per landschapstype. De ervaringen die opgedaan zijn met het beoordelingskader voor zonneparken op maaiveld zijn goed.

Het maximum van 5% van de oppervlakte uit de kaart 'Deelgebieden' vanuit de Structuurvisie Buitengebied/de kaart 'Kansrijke gebieden grootschalige zonneparken' wordt overgenomen in het bredere kader. De gedachte achter deze aanvulling sluit aan bij de uitkomsten van het inwonersonderzoek van afgelopen zomer. De invullers hebben aangegeven kleinschaliger projecten makkelijker te accepteren dan grote (wind)parken. Wanneer de bepaling niet wordt doorgevoerd voor wind en biomassaprojecten, verliest de bepaling teveel aan zeggingskracht.

De Dalfser deelgebieden variëren in omvang. De 5% in bijvoorbeeld het bos- en landgoederenlandschap rond de Vecht is in hectares gerekend kleiner dan bijvoorbeeld het veenontginningenlandschap aan de noordelijke rand van de gemeente. Tabel 2 laat zien hoeveel hectare per deelgebied gebruikt mag worden voor grootschalige opwek van duurzame energie.

Tabel 2: Hoeveelheid hectare beschikbaar voor grootschalige opwek duurzame energie

	Agrarisch opp. in ha	Max. 5% voor grootschalige opwek duurzame energie
1. Het veenontginningenlandschap	1982	99
2. Het (jonge) heideontginningenlandschap (noord)	3095	155
3. Het (jonge) heideontginningenlandschap (zuid)	2092	105
4. Het essenlandschap	762	38
5. De Vecht en uiterwaarden	554	geen
6. Het bos- en landgoederenlandschap	931	47

7. Het kampenlandschap	1363	68
8. Het broekontginningenlandschap	460	23

Vanuit de aanvullingen vanuit de gemeenteraad blijken nog twee zaken belangrijk: bovenmatige hinder voor omwonenden dient te worden voorkomen en omwonenden moeten kunnen meedelen met de opbrengsten. Dit laatste punt is opnieuw benoemd tijdens de behandeling van de Programmabegroting 2018-2021 op 9 november 2017. Er is een motie ingediend namens alle fracties, om in 2018 een beoordelingskader voor te leggen aan de gemeenteraad met betrekking tot grootschalige opwek van duurzame energie. In deze motie is de voorkeur uitgesproken voor opwek van grootschalige opwek van duurzame energie die voor en door Dalfsenaren plaatsvindt, waarbij de gemeenschap in voldoende mate mee moet profiteren dan wel gecompenseerd worden. De inhoud van de motie sloot aan bij het project 'Lokale regels en draagvlak voor energieopwek' uit het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2018.

Het is lastig de voorkeur 'voor en door Dalfsenaren' (denk aan lokale initiatiefnemers) vast te leggen in het beoordelingskader. Het beoordelingskader is gebaseerd op de ruimtelijke inpassing van een initiatief op particuliere grond. Omdat de juridische basis voor de invloed van de gemeente de ruimtelijke regelgeving is, mag een gemeente alleen ruimtelijke kaders hanteren. De keuze voor of tegen een ontwikkelende partij is geen ruimtelijke bepaling. Vanuit de publiekrechtelijke taak kan de gemeente ook geen voorwaarde opleggen aan een initiatiefnemer dat inwoners en bedrijven uit Dalfsen moeten kunnen participeren in de investering en dat de opgewekte energie kan worden ingekocht voor de inwoners en bedrijven in Dalfsen. Voor de gemeente in haar privaatrechtelijke rol als eigenaar van grond zijn deze mogelijkheden er wel. Dit kan vastgelegd worden in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de gemeente en een initiatiefnemer.

Vanuit haar publiekrechtelijke rol kan de gemeente wel de voorwaarde opleggen dat voor de realisatie van een grootschalige productielocatie voldoende draagvlak onder de inwoners van Dalfsen nodig is. Om het draagvlak te vergroten kan de gemeente wel adviseren aan een initiatiefnemer om inwoners te laten participeren in de investering en om de opgewekte energie lokaal weg te zetten. Het beoordelingskader voorziet in de gedachte achter lokaal draagvlak door het betrekken van omwonenden als voorwaarde te stellen. De afspraken die de ontwikkelaar hierover maakt met de omgeving zijn niet vrijblijvend, maar worden vastgelegd in een ontwikkelingsovereenkomst. Het college en de raad hebben hiervoor ook de 'Leidraad communicatie en participatie' vastgesteld. De ontwikkelaar krijgt een folder (zie bijlage 4 bij het voorstel) waarin staat hoe participatie moet worden ingevuld en hoe alles vastgelegd wordt.

Het bovenstaande leidt tot onderstaand beoordelingskader voor wind en voor biomassa, gebaseerd op het beoordelingskader zon op maaiveld.

Beoordelingskader grootschalige opwekking duurzame energie

Beoordelingskader grootschalige opwek duurzame energie (wind, biomassa) in Dalfsen		
Stap	Kader	Uitkomst
Toetsen locatie aan Dalfser structuurvisie	Staat de kaart 'kansrijke gebieden', aangevuld met windenergie en energie uit biomassa, een grootschalige productielocatie toe op deze locatie?	Nee zie tabel 1 <i>Mogelijkheden grootschalige opwek duurzame energie per deelgebied</i> Ja zie tabel 1 <i>Mogelijkheden grootschalige opwek duurzame energie per deelgebied</i>
Toetsen aan Dalfser kwaliteitsnormen	Proportionele gebiedsbelasting.	Per deelgebied geldt een maximum percentage van 5% de cultuurgrond die bebouwd mag worden met grootschalige productielocaties.
	De stappen vanuit de folder 'Leidraad communicatie en participatie' staan centraal. De afspraken tussen ontwikkelaar en omwonenden worden vastgelegd in een ontwikkelingsovereenkomst. Er is speciaal oog voor: Bovenmatige hinder voor omwonenden voorkomen. Door de gemeente worden beoordeeld: 1. De impact van een voorgenomen productielocatie op nabije omwonenden; 2. De extra belasting die een voorgenomen productielocatie veroorzaakt bovenop al aanwezige belasting op omwonenden (cumulatie effect); 3. De aandacht die aan beide belastingvormen wordt besteed in het overleg tussen initiatiefnemer en omwonenden. Meedelen van omwonenden.	Er moet duidelijk worden weergegeven welke inspanningen door initiatiefnemer en omwonenden zijn gepleegd om de aantasting van het woongenot van omwonenden te beperken. Initiatiefnemer zoekt met omwonenden naar mogelijkheden ter compensatie van de overlast die zij mogelijk gaan ondervinden van een productielocatie. Dat kan mogelijk in natura (aanpassing aan afstanden en/ of opstelling, creëren van overgangszone) of financieel (bijvoorbeeld meedelen in opbrengst of korting op stroomprijs). Hierover dient een afspraak te worden vastgelegd die door de gemeente kan worden meegewogen bij de definitieve vergunningverlening.
Juridische borging door gemeente	Ruimtelijke onderbouwing bestemmingsplan met onder andere specifieke invulling van bovenstaande criteria	Wettelijke procedure (met inspraak), vaststelling door raad

*Maatschappelijke meerwaarde – voorwaarden lezen als of/of, niet als en/en.

Bijlage 1 Beoordelingskader zon op maaiveld (vastgesteld 26 juni 2017)

Beoordelingskader (grote) zonneparken op maaiveld in Dalfsen		
Stap	Kader	Uitkomst
Toetsen locatie aan Dalfser structuurvisie	Staat de kaart 'kansrijke gebieden' een (grootschalig) zonnepark op maaiveld toe op deze locatie?	Nee in gebied rond Vecht Ja in overige gebieden (onder voorwaarden)
	Is het initiatief gestoeld op tijdelijk (mede)gebruik van de gronden?	Ja bij max. termijn van 25 jaar Nee bij aanvraag voor langere periode
Toetsen uitwerking aan provinciale Kwaliteitsimpuls zonnevelden	Wordt het initiatief goed ruimtelijk ingepast (basisinspanning)?	Ja als het initiatief voldoet aan de ontwerpprincipes: -aansluiten op de karakteristiek van het gebied (Structuurvisie Buitengebied en Gebiedskenmerkencatalogus) -randen met kwaliteit. De installatie is aan het zicht vanaf de openbare weg onttrokken. -Eenvoudige bebouwing en logische opstelling panelen Nee als dit onvoldoende is.
	Is compensatie van verlies aan landschappelijke en ecologische waarden opgenomen?	Ja als sprake is van voldoende compensatie in de groene omgeving. Nee als dat niet het geval is.
	Rechtvaardigt de maatschappelijke meerwaarde de impact van het zonneveld?	Samenwerking met omwonenden en belanghebbenden is een essentiële voorwaarde.
	<i>Criteria:</i> - Wordt meervoudig ruimtegebruik voldoende ingevuld? - Worden voldoende maatregelen getroffen om de impact te beperken of te compenseren? - Wordt voldoende aangesloten op de karakteristieken van het gebied? - Is de bijdrage aan maatschappelijke doelen voldoende aangetoond?	Ja als maatschappelijke meerwaarde* wordt aangetoond via: -Meervoudig ruimtegebruik (schapen, ander gebruik, dicht bij aansluiting net, oplaadpunt elektrisch vervoer) - Bijdrage aan de energiehuishouding -bijdrage aan natuur/biodiversiteit -bijdrage aan klimaatbestendigheid -participatie (lokaal initiatief, vrijwilligers arbeidskracht en samenwerking met omwonenden/belanghebbenden) -sluiten van kringlopen -bijdrage aan maatschappelijke doelen (o.a. duurzaamheid, draagvlak, financiële bijdrage). Nee als niet wordt voldaan
	Proportionele gebiedsbelasting.	Per deelgebied geldt een nader vast te stellen maximum percentage van de cultuurgrond die bebouwd mag worden met zonnevelden. Als -te onderzoeken- voorlopig percentage geldt 5%.
	Bovenmatige hinder voor omwonenden voorkomen.	

	Door de gemeente worden beoordeeld: 1. De impact van een voorgenomen veld op nabije omwonenden; 2. De extra belasting die een voorgenomen veld veroorzaakt bovenop al aanwezige belasting op omwonenden (cumulatie effect); 3. De aandacht die aan beide belastingvormen wordt besteed in het overleg tussen initiatiefnemer en omwonenden. Meedelen van omwonenden.	Er moet duidelijk worden weergegeven welke inspanningen door initiatiefnemer en omwonenden zijn gepleegd om de aantasting van het woongenot van omwonenden te beperken. Initiatiefnemer zoekt met omwonenden naar mogelijkheden ter compensatie van de overlast die zij mogelijk gaan ondervinden van een zonneveld. Dat kan mogelijk in natura (aanpassing aan afstanden en/ of opstelling, creëren van overgangszone) of financieel (bijvoorbeeld meedelen in opbrengst of korting op stroomprijs). Hierover dient een afspraak te worden vastgelegd die door de gemeente kan worden meegewogen bij de definitieve vergunningverlening.
Juridische borging door gemeente	Ruimtelijke onderbouwing bestemmingsplan met onder andere specifieke invulling van bovenstaande criteria	Wettelijke procedure (met inspraak), vaststelling door raad
*Maatschappelijke meerwaarde – voorwaarden lezen als of/of, niet als en/en.		